

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0719.6.FIZT1.D.DNPU	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Diagnoza nauczycielska i praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Teacher's diagnosis and working with students with special educational needs
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizyka techniczna
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia inżynierskie
1.4. Profil studiów*	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Anna Ozga
1.6. Kontakt	anna.ozga@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Język polski
2.2. Wymagania wstępne*	Brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład, ćwiczenia, projekt własny zintegrowany z praktyką psychologiczno - pedagogiczną	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Pomieszczenie dydaktyczne UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie z oceną, projekt własny – zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, problemowy i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: dyskusja grupowa, metaplan, burza mózgów Projekt własny: analiza przypadku	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Chrzanowska I. <i>Pedagogika specjalna -od tradycji do współczesności</i> , Impuls, Kraków, 2018 2. <i>Edukacja skuteczna, przyjazna i nowoczesna. Jak organizować edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?</i> MEN, Warszawa 2010, PDF 3. Knopik T. <i>Diagnoza funkcjonalna. Planowanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej</i> , ORE, Warszawa 2018, 4. Olechowska A., <i>Specjalne potrzeby edukacyjne</i> , PWN, Warszawa 2017, 5. Paszkiewicz A, Łobacz M., <i>Uczeń o specjalnych potrzebach wychowawczych w klasie szkolnej</i> , Difin; Warszawa 2013.
	uzupełniająca	1. Bidziński K., Ozga A., Rutkowski M., <i>Szkoła ogólnodostępna przestrzeni realizacji różnorodnych potrzeb edukacyjnych uczniów klas IV-VI. W poszukiwaniu modelu pomocy i wsparcia</i> , Impuls, Kraków 2019, 2. Jarosz E., Wysocka E., <i>Diagnoza psychopedagogiczna</i> , Wyd. Żak, Warszawa 2007, 3. Góralczyk, E. <i>Dziecko przewlekle chore.</i> , Warszawa 2008, PDF. 4. Jagielska G.) <i>Dziecko z autyzmem i zespołem Aspergera w szkole i przedszkolu- informacje dla pedagogów</i> , Warszawa 2010, PDF 5. Skałbana B., <i>Diagnostyka pedagogiczna</i> , Impuls, Kraków 2013. 6. Thomson J. <i>Specjalne potrzeby edukacyjne. Wskazówki dla nauczycieli</i> , PWN, Warszawa 2013.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć) Wykład: C1. Zapoznanie z warsztatem pracy nauczyciela-diagnosty oraz organizacją pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i jego rodziną. C2. Przygotowanie do podejmowania działań kreujących „szkołę dla wszystkich.”

C3. Kształtowanie postawy odpowiedzialnego przygotowywania się do pracy nauczyciela.

Ćwiczenia:

C1. Przygotowanie do wstępnego diagnozowania sytuacji edukacyjnej ucznia ze SPE.

C2. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania potrzeb uczniów oraz projektowania dla nich oddziaływań wspierających.

C3. Kształtowanie gotowości do odpowiadania na potrzeby ucznia i jego rodziny.

Projekt własny:

Rozwijanie umiejętności rozpoznawania potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz projektowania oddziaływań wspierających adekwatnych do problemu ucznia.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykład:

1. Diagnoza w pracy nauczyciela- jej przedmiot, rodzaje, zasady. Ujęcie tradycyjne a diagnoza funkcjonalna.

2. Specyfika funkcjonowania środowiska rodzinnego ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności z niepełnosprawnością.

3. Modele edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: od segregacji, przez integrację, do inkluzji

4. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako odbiorca pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole ogólnodostępnej.

5. Praca z uczniem ze SPE: rozpoznawanie potrzeb, projektowanie wsparcia, monitorowanie i ewaluacja podjętych działań.

Ćwiczenia:

1. Zapoznanie studentów z kartą przedmiotu, planowanym przebiegiem zajęć i warunkami uzyskania zaliczenia. Dziecko w roli ucznia, kolegi i członka społeczności szkolnej

2. Metody i techniki diagnostyczne w pracy nauczyciela.

3. Funkcjonowanie dzieci, których specjalne potrzeby edukacyjne wynikają z deficytów procesów myślowych i odmienności przyswajania informacji (niepełnosprawność intelektualna, specyficzne trudności w uczeniu się, uczeń zdolny, niepowodzenie edukacyjne)

4. Charakterystyka dzieci, których specjalne potrzeby edukacyjne wynikają z zaburzeń rozwoju zmysłów i/lub rozwoju fizycznego (niepełnosprawność wzrokowa, słuchowa, ruchowa, choroba przewlekła)

5. Potrzeby dzieci, których specjalne potrzeby edukacyjne wynikają z zaburzeń komunikacji i kontaktów międzyludzkich (całościowe zaburzenia rozwoju, zaburzenia języka i mowy);

6. Portret dzieci, których specjalne potrzeby edukacyjne wynikają z problemów kontroli emocji i zachowania (zaburzenia emocjonalne, zaburzenia zachowania, niedostosowanie społeczne),

7. Funkcjonowanie dzieci, których specjalnie potrzeby mają podłoże środowiskowe (uczeń zaniedbany środowiskowo, dziecko w sytuacji kryzysowej i traumatycznej, uczeń z trudnościami adaptacyjnymi).

8. Kolokwium zaliczeniowe (1h).

Projekt własny: Opracowanie i przedstawienie na forum grupy studium przypadku „Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole - rola ucznia, kolegi, członka społeczności szkolnej. Kierunki budowania wsparcia edukacyjnego dla ucznia w szkole”

a. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:		
W01 B.2.W3	pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole –regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;	NAU1_W04 NAU1_W06 NAU1_W07
W02 B.2.W4	pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej	NAU1_W05 NAU1_W06
W03 B.2.W5	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	NAU1_W05 NAU1_W06 NAU1_W07 NAU1_W15
W04 B.2.W6	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwycięzania; zasady dokonywania diagnozy	NAU1_W07 NAU1_W14 NAU1_W15

	nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;	
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01 B2.U1	dostosować program nauczania do potrzeb edukacyjnych uczniów	NAU1_U04 NAU1_U12
U02 B2.U4	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym	NAU1_U05 NAU1_U12 NAU1_U18
U03 B2.U6	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;	NAU1_U01 NAU1_U03
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:		
K01 B.2.K1.	okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy	NAU1_K01 NAU1_K02
K02 B2.K4	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	NAU1_K03 NAU1_K07

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)													
	Egzamin pisemny			Kolokwium			Projekt własny			Aktywność na zajęciach		Praca w grupie		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	P	W	C	W	C	...
W01	+				+				+					
W02	+				+					+				+
W03	+				+				+					+
W04	+				+				+					+
U01					+				+					
U02									+		+			
U03					+				+					
K01									+		+			
K02									+					

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W)	3	złożenie egzaminu na poziomie od 51% do 60% punktów maksymalnego wyniku
	3,5	złożenie egzaminu na poziomie od 61% do 70% punktów maksymalnego wyniku
	4	złożenie egzaminu na poziomie od 71% do 80% punktów maksymalnego wyniku.
	4,5	złożenie egzaminu na poziomie od 81% do 90% punktów maksymalnego wyniku .
	5	złożenie egzaminu na poziomie od 91% do 100% punktów maksymalnego wyniku.
Ćwiczenia (cw)	3	rezultat 51-60% zadań stawianych studentowi
	3,5	rezultat 61-70% zadań stawianych studentowi
	4	rezultat 71-80% zadań stawianych studentowi
	4,5	rezultat 81-90% zadań stawianych studentowi
	5	rezultat 91-100% zadań stawianych studentowi
Projekt własny (P)	3	51-60% punktów maksymalnego wyniku z projektu własnego
	3,5	61-70% punktów maksymalnego wyniku z projektu własnego
	4	71-80% punktów maksymalnego wyniku z projektu własnego
	4,5	81-90% punktów maksymalnego wyniku z projektu własnego
	5	91-100% punktów maksymalnego wyniku z projektu własnego

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	30	30
<i>Udział w wykładach</i>	10	10
<i>Udział w ćwiczeniach i kolokwium zaliczeniowym</i>	15	15

<i>Udział w prezentacji projektu własnego zintegrowanego z praktyką zawodową psychologiczno –pedagogiczną i jego zaliczeniu</i>	5	5
<i>Udział w egzaminie</i>	(1)	(1)
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	20	20
<i>Przygotowanie do ćwiczeń</i>	5	5
<i>Przygotowanie do egzaminu</i>	5	5
<i>Przygotowanie do kolokwium</i>	5	5
<i>Przygotowanie projektu własnego zintegrowanego z praktyką zawodową psychologiczno - pedagogiczną</i>	5	5
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	50	50
PUNKTY ECTS za przedmiot	2	2